A°. 1847. N°. 82.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 25 April.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Gronden, waarop leden der Staten-Generaal, die 's lands ondergang beoogen, of wel 's lands welvaart en eer aan ministeriële gunst ten offer willen brengen, het budget van buitenlandsche zaken, door den heer* DE LA SARRAZ *voorgesteld, zouden kunnen aannemen.

I.

Sinds ruim twee jaren hebben de verschillende organen der onafhankelijke en vaderlandslievende pers — inzonderheid de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, het *Journal du Limbourg* en het *Amsterdamsch Handelsblad* — zich, even als wij, in de noodzakelijkheid gezien, om de tallooze misgrepen aan te toonen van eenen man, die, op eenen heilloozen dag, tot even groote verontrusting als verbazing der natie, aan het hoofd onzer buitenlandsche zaken geplaatst werd. De heer DE LA SARRAZ, een gewezen kolonel der artillerie, gepensioneerd met den rang van generaal-majoor, was steeds in het leger als een zeer middelmatig officier beschouwd, en, buiten het militaire jaarboekje, was zijn naam geheel onbekend. In de hoogere wetenschappelijke kringen noch [illegible] in de politische of letterkundige wereld, had ooit iemand den heer DE LA SARRAZ [illegible] noemen. Geen diplomaat, geen lid [illegible] (één enkel uitgezonderd) wist, dat er een gepensioneerd officier van dien naam bestond. Een enkel lid slechts der Staten-Generaal (zullen wij met den heer VAN RANDWIJCK zeggen: »die *toevallig* zijn zwager was"?), een man, die, op de vleugelen van zijn lidmaatschap [illegible] hoogste treppen [illegible] en, als substituut-officier te Zutphen de Tweede Kamer ingetreden, als president van het Geldersche geregtshof de Eerste Kamer inging, de heer VAN RAPPARD, die geene reden had, om aan eenige bevordering, hoe plotseling ook, te wanhopen, meende, [illegible] zwager toch wel minister van [illegible]landsche zaken zou kunnen zijn. Het gold eene portefeuille, die door zoo velen was geweigerd — mannen van talent en karakter wilden ze niet met de daaraan verbonden zelfsverloochening — Waarom dus zou »zwager LASSARAS" ze niet kunnen bekomen, die ze zonder eenige pretentie en op een matig traktement nemen zou?

Men had het antecedent van den heer VAN KATTENDYKE, (dien wij echter te hoog achten, om hem in eenig opzigt bij den heer DE LA SARRAZ te vergelijken, en die werkelijk tegen zijnen wensch de portefeuille tijdelijk waarnam) en . . . het onbegrijpelijke geschiedde . . . de gepensioneerde zwager des presidenten VAN RAPPARD, de behuwdneef van eenen anderen, heer VAN RAPPARD, secretaris van het kabinet, werd tot minister van buitenlandsche zaken benoemd!

Hoe de pers die benoeming opnam is bekend; maar hoe de vreemde diplomatie daarvan in hare dépêches gewaagde — dit weten slechts eenige weinigen en . . . zij hebben het nog niet kunnen vergeten.

De Kamer — zoodra zij in de gelegenheid was zich omtrent die onverklaarbare benoeming te uiten — de Kamer, niettegenstaande hare vernegaande inschikkelijkheid, weigerde de eerste begrooting, welke haar door den geïmproviseerden minister voorgesteld was. Behalve den natuurlijken weerzin, om aan zulke onbevoegde handen de hoogste belangen des lands toe te vertrouwen, was het toen inzonderheid verontwaardiging over de Turijnsche kwestie, welke de Kamer zoo stoutmoedig maakte. Na de erbarmelijke verdediging, welke de zwager des heeren VAN RAPPARD had aangevoerd, — eene verdediging, welke, gelijk men weet, de Sardinische gezant te Brussel en 's Gravenhage, »*inqualifiable*" noemde — meenden sommige leden der Kamer, dat men dan toch eenigen waarborg behoefde van meerder kunde in diegenen, aan welke voor het vervolg eene diplomatische loopbaan zou worden geopend; en dat althans aan de attachés bij buitenlandsche zaken een politisch examen zou worden afgenomen. De heer DE LA SARRAZ, die zulks natuurlijk hoogst ongerijmd en impertinent vond (van eenvoudige attachés examina te vorderen, en Jan Ezel en zijn maat portefeuilles te vertrouwen, is waarlijk wel de ergste onzin!) weigerde dit aanvankelijk. Eerst toen het ongehoorde geschied was, en de Kamer de begrooting van buitenlandsche zaken had geweigerd, weet men, hoe de belofte der verlangde examina mede tot voorwendsel diende om de latere aanneming, door middel van de bekende overrompeling, te verschoonen. Van de beloofde examina is echter tot nog toe niets gekomen; nadat de Kamer er mede gepaaid was, en er bij die paaijing nog eene tweede paaijing, eene *commissie*, gevoegd was, zijn er onderscheiden attachés tot secretarissen van legatie benoemd, zonder eenig examen te hebben afgelegd.

Intusschen had de zwager des heeren VAN RAPPARD zijne portefeuille en zijn traktement behouden. Hij was in de gelegenheid gesteld, om 's lands belangen verder te benadeelen. Hoe doelmatig daartoe zijn ministerschap was, bleek aldra uit het gebeurde opzigtens de Russische ukase van 11 juni 1845. Men herinnert zich, hoe, luidens het *Handelsblad* van 4 mei (wij halen hier voorbedachtelijk en onpartijdigheidshalve een ander dagblad dan het onze aan): »In het algemeen verslag der centrale afdeeling van de Tweede »Kamer, omtrent het ontwerp van wet, »betreffende de schepen onder Russische »vlag, werdt aangemerkt, dat men uit »het antwoord der regering op de vroeger medegedeelde bedenkingen omtrent »dit ontwerp, met veel leedwezen vernomen heeft, dat de regering den zin »der Russische ukase, van 11 juni laatstleden, *onjuist heeft opgevat*, en het onderhavige ontwerp thans als geheel onvoldoende moet beschouwd worden, om »de Nederlandsche scheepvaart ten volle »voor de nadeelige gevolgen dier ukase »te bevrijden.

»Algemeen en ernstig betreurde men »op nieuw, dat *de gevoelige verliezen*, »*welke nu door een aanzienlijk aantal* »*Nederlandsche reeders en handelaren in* »*Rusland worden geleden*, ten gevolge »der groote verhooging op alle goederen, »door Nederlandsche bodems, in het goed »vertrouwen op de genomen maatregelen »der regering, dit jaar van vreemde havens naar Rusland gebragt, *niet door* »*eene tijdiger handeling zijn voorgekomen*. »De vergelijking der verschillende dagteekeningen, de omstandigheid, *dat de* »*regering zoo lang omtrent den wezenlijken inhoud van de keizerlijke ukase in* »*een dwaalbegrip verkeerde*, en de weinig afdoende wijze, waarop de vragen »van het voorloopig verslag zijn beantwoord, omtrent de vereenigingen van den »Nederlandschen gezant, *dit alles is weinig geschikt om den ontstanen twijfel op* »*te heffen*, *of de Nederlandsche belangen*

»*wel behoorlijk te* St. Petersburg zijn be»hartigd."

Onderscheidene bladen gaven ter dier gelegenheid lucht aan hunne verontwaardiging. Om niet van de *Arnhemsche Courant* te gewagen, verwijzen wij inzonderheid naar de beschouwingen der *Nieuwe Rotterdamsche Courant* en van het *Journal du Limbourg*, welk laatste blad inzonderheid, dezen zomer, (5—21 augustus), in eene reeks van artikelen, getiteld: AFFAIRES ETRANGÈRES. DÉPLORABLE ÉTAT DE NOTRE DIPLOMATIE, aandrong op de vervanging van den heer DE LA SARRAZ.

Ziehier hoe het *Journal du Limbourg* zich, in zijn nommer van 7 augustus, omtrent het gebeurde met de ukaze uitliet:

»Tegenover zulke zwaarwigtige grieven" (de boven aangehaalde aanmerkingen van het algemeen verslag der centrale sectie) »wat deed de regering? De minister van »buitenlandsche zaken, in bovengemelde »vroege openlijk door de volksvertegen»woordiging geïnterpelleerd en opgeroe»pen, om zijn gedrag of dat van zijnen »diplomatischen agent te St. Petersburg »te verdedigen, wat antwoordde hij?... »Men weet het niet; want hij verzocht, »dat de deuren der Kamer mogten wor»den gesloten, en stamelde toen, in eene »geheime zitting, voor de Edelmogende »Heeren, wat hij niet durfde zeggen ten »aanhoore der natie.

»Gevolgelijk, al wat het publiek weet, »het is, dat de nationale belangen op eene »beklagenswaardige wijze werden verwaar»loosd. Of het ons gezantschap te St. »Petersburg was, welks nalatigheid of »onjuiste rapporten de regering niet in »staat stelden, om de noodige maatrege»len te nemen; of het te wijten was aan »het gebrek van doorzigt, of aan de on»ervarenheid des ministers van buiten»landsche zaken, die niet begreep, wat »men hem meldde of die niet wist, wat »hij te doen had, — men weet het niet. »Evenwel, daar de heer DE LA SARRAZ eene »openlijke explicatie ontweek en de heer »MOLLERUS niet werd teruggeroepen, zoo »schijnt de schuld te moeten worden ge»weten aan den minister van buitenland»sche zaken zelven.

»Dienvolgens zouden wij meenen onze »pligten te verloochenen, wij zouden ons »onzer roeping onwaardig achten, zoo »wij nog langer uitstelden de openba»re aandacht op dit gewigtig onder»werp te vestigen. Hebben wij daarmede »vertoefd tot op heden, — het geschiedde »in de onderstelling dat of wel de heer »MOLLERUS of wel de heer DE LA SARRAZ zou »worden vervangen; en omdat wij dat »scandaleus bestuur onzer buitenlandsche »zaken, zoo weinig mogelijk hij den vreem»deling bekend wenschten te zien. Want »waarlijk, wat moeten de Europesche ka»binetten denken, wanneer zij eene zoo »opvallende zorgeloosheid zien, voorzitten »bij het bestuur van ons land? Heeft dat »land levensbelangen, — het zijn die van »zijnen handel; die belangen, ziedaar dezel»ve blijkbaar verwaarloosd; de Kamer be»klaagt er zich over; de minister, die er »verantwoordelijk voor is, weerspreekt noch »verklaart iets . . . en behoudt zijne »portefeuille! Wat ons betreft, na het »gebeurde opzigtens de ukaze, aarzelen wij »niet den heer DE LA SARRAZ, zijnes amb»tes onwaardig te verklaren, hetzij de »schade, door onzen handel geleden, en »de arbarmelijke figuur, welke onze diplo»matie in de oogen van Europa maakte, »moeten worden toegeschreven aan de »onkwaamheid van dien minister, hetzij »dat wij dezelve bijzonderlijk te danken »hebben aan onzen gevolmagtigden gezant »te St. Petersburg. Want in dat laatste »geval was het de *pligt* des ministers van »buitenlandsche zaken, eenen zoo nalati»gen of ongeschikten diplomaat terug te »roepen; *eer* zoo wel als *pligt* vorderde, »dat hij den koning om de terugroeping »van den heer MOLLERUS of om zijne ei»gene demissie vroeg. Naardien de heer »DE LA SARRAZ noch het eene noch het »het andere deed, zoo bewijst hij, dat de »ongerustheid der natie maar al te wel »gegrond was, toen zij de portefeuille »van buitenlandsche zaken aan zulke won»derlijke handen toevertrouwd zag. Wij »roepen de aandacht der gansche onafhan»kelijke pers in, ten behoeve der aange»legenheid, welke wij thans behandelen, »want bijaldien elk ongeschikt minister »de belangen des lands prijs geeft, zoo »wordt door een ongeschikt minister van »buitenlandsche zaken ook nog 's lands »eer prijs gegeven."

In een volgend artikel zullen wij deze aanbeveling van den heer DE LA SARRAZ en de goedkeuring dergenen, die 's lands ondergang beoogen, voortzetten en besluiten.

Buitenlandsche berigten.

OOSTENRIJK.

Weenen, *15 april.* De met eene zending ter zake der Duitsche pers-aangelegenheid, in welke, naar bekend is, Pruissen het initiatief op den Bondsdag nemen zou, naar Berlijn gezonden hofraad *Werner* is gisteren alhier van daar teruggekeerd. Naar wij vernemen, bragt hij aan het hof van Berlijn de mededeeling van wege den vorst *Metternich*, dat Oostenrijk, in deze thans zoo gewigtige zaak, het voorstel bij den Bondsdag doen zal, dat alle, in censuur- en pers-aangelegenheden onder de Duitsche bondsvorsten geslotene overeenkomsten zullen worden opgeheven en geene dezer wetten, na een nieuw bondsbesluit, meer van kracht zijn zal. Alle vorsten zullen, dien ten gevolge, van hunne respectieve verbindtenissen ontslagen en ieder hunner gemagtigd zijn, naar eigene souvereine, of naar de, door het standen-wezen gewijzigde, magts-volkomenheid, in deze kwestie te handelen. Dit gewigtig voorstel, hetwelk de Karlsbader besluiten en alle lateren opheft, is door den heer *Werner* aan het Pruissische hof gedaan geworden en het laatste heeft zijne bereidwilligheid daartoe verklaard.

— De algemeen heerschende nood heeft nu ook te *Praag* tot oploopen onder de *werkgezellen* aanleiding gegeven. Militaire magt moest de benden uiteendrijven. Men zegt, dat daarbij bloed vergoten is geworden.

PRUISSEN.

Berlijn, *18 april.* De reis des keizers naar Parijs, waaraan niemand gelooven wilde, is thans besloten en bepaald. Zij heeft een diep politisch doel, het Oosten, Griekenland, maar vooral Polen rakende, ten einde Rusland vrij spel in het Oosten te verschaffen en zich regtstreeks met *Louis Philippe* te verstaan: eene Europesche gebeurtenis.

Louis Philippe zou gezegd hebben: »Wat ik, langs vreedzamen weg, bij den keizer voor Polen doen kan, zal gebeuren."

Het volgende is de diepe politische combinatie. Mijne berigten heb ik uit diplomatische bron: Ik ducht de Poolsche emigratie niet" — zou de keizer gezegd hebben — »en daarom wil ik, mij te Parijs vertoonen." Eene algemeene politische amnestie voor de Polen zal verleend worden en wel, naar het heet, uit Parijs door *Nikolaas* geteekend.

Wijders zullen de verbeurd verklaarde goederen aan de Polen teruggegeven worden. Te Warschau zullen eene Poolsche universiteit en twee legioenen zuiver-Poolsche militairen georganiseerd worden. Thans zijn de Polen in het Russische leger verstrooid. Zoodoende wil de keizer de Poolsche emigratie, de propaganda enz. breken. Zullen vele Polen deze amnestie aannemen? Ik betwijfel het. Voorbedachtelijk wil de keizer in Europa zich den schijn geven, als herbouwde hij een koningrijk Polen, eene Poolsche nationaliteit, onder Russische bescherming. Men denke aan het Panslavismus en de woorden des keizers: »Dat de Polen mij hun vertrouwen schenken, maar *mij-alleen;* ik-alleen kan hunne nationaliteit herstellen." Rusland wil, tot elken prijs den rug vrij hebben. Met het ontevredene Polen achter zich, is het altijd gebonden en kan het eene Russisch-Fransche *entente cordiale* uitwerken tegen Engeland, Duitschland, Pruissen en Oostenrijk? Zal het Fransche volk het groote Poolsche treurspel vergeten, omdat de czaar een stout schouwspel voor Europa spelen en door verblindende flonkerpracht wil imponeren? Polen zal den Rusisschen adelaar nimmer uit zijne klaauwen loslaten. Zal Frankrijk zich met den czaar tegen de beschaving, tegen het hart van Europa (Duitschland) verbinden, zonder schaamrood te worden? Of is de zaak der vrijheid reeds voor eenige zilverlingen verraden? (*D. Br. Ztg.*)

Berlijn, *19 april.* Ik haast mij u, kortelijk het gewigtige berigt mede te deelen, dat de koning het besluit genomen heeft, den heerschenden nood daardoor te gemoet te komen; dat hij *alle belasting op het gemaal* (niet die op het *geslagt*) overal, waar zij nog bestaat, *voor den tijd der vier volgende maanden opheft;* even zoo zullen daar, waar in plaats derzelve, [illegible] ingevoerd is, *de vier laagste belasting-klassen*, gedurende de vier volgende maanden, van de betaling dezer belasting *geheel ontheven zijn*. Eerstdaags zal de hiertoe betrekkelijke publicatie afgekondigd worden.

— Tot dusverre zijn er nog weinig petitiën aan den landdags-president, gelijk zulks het reglement van orde voorschrijft, overhandigd geworden; die termijn daartoe verstrijkt in het laatst dezer week. Mag men, intusschen, uit het aantal petitiën, welke de afzonderlijke afgevaardigden te deponeren hebben, tot het geheel besluiten, zoo zal dit getal ligtelijk tot duizend, zoo niet meer, stijgen.

— Eenige sprekers op den landdag hebben hunne redevoeringen, naar de notulen, welke zij zelven daarvan gemaakt hadden, na het uitspreken daarvan, ter publiekmaking aan de secretarissen of griffiers des landdags doen geworden, omdat zij in de notulen der snelschrijvers hunne woorden en gronden niet terugvonden.

— Er hebben sich [illegible] voorgedaan, dat sprekers, op den landdag, hunne redevoeringen of voorstellen wilden *voorlezen*, hetgeen strijdig is met het reglement van orde; het gevolg was, dat eerst de vergadering daartegen opkwam en daarna de president het verbood.

— De minderheid, welke [illegible] het dank- en protest-adres aan den koning verklaard heeft, bestond uit 107 leden, waaronder men grootendeels afgevaardigden uit de Rijnsteden en landgemeenten, een groot aantal Westphaalsche afgevaardigden [illegible], ook afgevaardigden uit de ridderschap van Saksen en Brandenburg opmerkte.

Halle, *18 april.* Onze stedelijke regering heeft eene deputatie uit den magistraat en de [illegible] afgevaardigden naar Berlijn gezonden, met den last, om bij de respectieve ministers met klem aan te dringen op het aanwenden van middelen ter lenigings van den nood der levensmiddelen, en, des noods, te trachten een gehoor bij den koning-zelven te erlangen, ten einde in het hoogste ressort [illegible] in de [illegible] behoeften te verwerven. De deputatie is bereids van hier vertrokken.

Van den Neckar. Aan het Domkapittel te Rot-

tenburg, werd... in een schrijven des Cardinaals-staats-secretaris *Gizzi*, het berigt toegezonden, dat de paus zich om dringende redenen (*gravibus, ita exigentibus, rationibus*) genoopt gevonden heeft, de op 8 januari des vorigen jaars door het domkapittel gedane keuze eens nieuwen bisschops te verwerpen en voor niet-geldig te verklaren. Het Domkapittel wordt, wijders, aangeschreven, om, binnen drie maanden eene nieuwe, vrije keuze te doen.

Coblenz, *29 april.* Andermaal is, in dezen tijd van schaarschte en nood, een zwaar geladen schip met graan (800 mudden) bestemd van Keulen naar Mannheim gezonken en met alles, behalve de manschap, vergaan. De aanleiding was het botsen met de stoomboot de *Koningin* van de Keulsche maatschappij.

ENGELAND.

Londen, *24 april.* Er is bij het comité van Spaansche fondsenhouders een brief ontvangen van den heer *Henderson*, meldende, dat hij eene bijeenkomst met den heer *Salamanca*, den Spaanschen minister van financiën, had gehad, en dat deze hem had verklaard, dat hij bezig was de zaken in gereedheid te brengen voor de regeling der schuld, en dat hij binnen weinige dagen gereed zou zijn, om over het ontwerp te spreken.

— De *Morning Herald* verheugt zich over de benoeming van den hertog *de Broglie* tot den post van ambassadeur van Frankrijk te Londen. Frankrijk — voegt dit blad er bij — bezit geen welwillender en geleerder staatsman; op zijne eer en regtschapenheid is nimmer de minste blaam geworpen; president van de maatschappij van christelijke zedeleer, voorstander van de Fransche bijbelgenootschappen, in een woord, hij is de *Wilberforce* van Frankrijk.

— De correspondent van de *Daily News* te Rome, meldt, dat staatkundige betrekkingen tusschen Engeland en het Vatikaan eerlang zullen worden aangeknoopt.

— De [illegible] van het Jonge en Oude Ierland [illegible] *Smith O'Brien* [illegible] worden. Hier [illegible] bijeenkomst van het Jonge Ierland [illegible] en zijne vrienden beschuldigd, van zich aan de Whigs verkocht te hebben. De heer *O'Connell* heeft [illegible] om een enkel feit op te [illegible]. De heer *Smith O'Brien* heeft geantwoord [illegible] van de sprekers van Conciliations Hall tegen het Jonge Ierland en zijne toenadering tot het kabinet onlogenspreekelijke bewijzen waren.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop, van 20 [illegible] ... van hem geeischte[illegible] ... De kolonisten aan de grenzen nog niet [illegible] keeren terugkeeren, omdat zich bij voortduring [illegible] benden aldaar vertoonden.

FRANKRIJK.

Parijs, *24 april.* In de zitting van heden heeft de Kamer der Afgevaardigden de beraadslaging over het voorstel van den heer *de Remusat* voortgezet. De heer *Paillet* heeft hetzelve ondersteund en [illegible] ... van eenige leden uit de Kamer.

— De Nederlandsche gezant heeft den minister van buitenlandsche zaken eene verbale nota ter hand gesteld, namens de regering van Japan, betreffende een dekreet des keizers, inhoudende, dat Japansche schipbreukelingen nimmer anders naar hun vaderland kunnen of kunnen terugkeeren, dan met Chinesche of Nederlandsche schepen, en dat er verder het zelfs aan de Japansche niet geoorloofd is, op eigen gezag de kusten des rijks op te nemen, zullende [illegible] verboden. De [illegible] kunnen [illegible] het bewind der Nederlanden [illegible] volken, welke eenig belang daarbij zouden kunnen hebben, mede te deelen. — Men meent, dat het de eerste reis is, sedert een paar eeuwen, dat dergelijk verzoek door de regering van Japan aan het bewind der Nederlanden is gerigt, en dat hetzelve sedert 1843, heeft gewacht, met daaraan, ten aanzien van Frankrijk, te voldoen, tot dat van de gepastheid eener dergelijke mededeeling zoude zijn gebleken, en dat het sedert aangekondigde voornemen van de zijde van Frankrijk, om eene gemeenschap met Japan te openen, aan deze mededeeling heeft gevorderd.

— Gisteren liep het gerucht, dat de hertog *de Broglie*, in weerwil der veelvuldige aanzoeken, stellig geweigerd heeft den post als gezant te Londen aan te nemen. En toch is het *Journal des Débats*, dat het eerst het berigt der benoemingen mededeelde, gewoonlijk in dergelijke zaken goed onderrigt. Indien de hertog niet naar Londen gaat moet men hieruit opmaken, dat men de zekerheid erlangd heeft, dat zijne tusschenkomst bij de twee regeringen geen uitzigt heeft op welslagen.

SPANJE.

Madrid, *16 april.* De heer *Olozaga* is gisteren zeer vriendelijk door H. M. ontvangen; hij heeft ook verzocht aan den koning voorgesteld te worden.

— In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden van gisteren is tot vice-president, in de plaats van den heer *Salamanca*, verkozen, de heer *Reynoso*, met 111 stemmen van de 211 tegen den heer *Rios Rosas*, die er 98 heeft verkregen. Bij deze verkiezing zouden de ministers zonder de hulp der progressisten de nederlaag geleden hebben in hun voornemen om hunnen kandidaat, den heer *Reynoso*, te doen verkiezen. Doch het ministerie zal niet altijd op dezen steun kunnen rekenen.

— Er is gesproken geworden van de schorsing van de zittingen der cortes tegen het einde van april, maar, naar het schijnt, zonder grond.

— In de zitting van heden heeft het ministerie wetsontwerpen aangeboden, zoo als een over de vrijheid der drukpers, over den verkoop der goederen, bekend onder den naam *propios*, die van liefdadige inrigtingen, enz., een tot capitalisatie in 3 pCts. der verschuldigde achterstallen van alle, en een ander over de passive klassen.

— De heer *James Henderson*, commissaris van de vreemde houders van Spaansche fondsen, heeft aan het ministerie van financiën een nieuw vertoog ingeleverd, waarin hij verlangt, dat het maatregelen neme tot regeling der vreemde schuld. Het bevat onder anderen de volgende §: »De aandacht van de regering en van de voornaamste volkeren van Europa zal op Uwe Excellentie gevestigd zijn, en hetzelfde, dat aan de groote mannen (waarvan ik gesproken heb) te beurt is gevallen in hun vaderland, zal ook u te beurt vallen; men zal u den *Salamanca van Spanje* noemen! Verzekerd van op deze wijs *Pitt* en *Necker* te zullen evenaren (volgens de vergelijking van den verzoeker) zal de minister van financiën zeker al zijnen ijver aanwenden, om den hem reeds bij voorbaat toegewezen lof te verdienen!

BELGIE.

Brussel, *22 april.* In de zitting van de Kamer der volksvertegenwoordigers van gisteren, heeft de heer *Bavay* de volgende verklaring gedaan: de regtstreeksche ijzeren weg van Brussel naar Gent moet gelegd worden, niet bij wijze van concessie, maar door den staat. De minister heeft in zijne redevoering [illegible] ... de [illegible] linie van [illegible] Gent [illegible] algemeen belang [illegible] nationaal [illegible] Aalst verschuldigd is, om [illegible] herstellen, welke het leggen van ijzeren wegen in dit [illegible] veroorzaakt heeft.

— In het begin der zitting is besloten, geene concessie van ijzeren wegen meer te verleenen, voor dat eene algemeene wet op de concessiën daargesteld is. Op voorstel van den heer *d'Huart*, zullen er geene petitiën meer in de vergadering gelezen, noch in den *Moniteur* geplaatst worden, voor dat er verslag van ingediend is.

Binnenlandsche berigten.

Veendam, *20 april.* Verleden zaterdag werd in den huisselijken kring van een onzer geachtste ingezetenen, een feest gevierd, welks edel genoegen, in den echten zin des woord, meer gevoeld, dan door zwakke woorden medegedeeld kan worden.

De heer *Harman Sanders* en zijne echtgenoote *Julia Benjamins* vierden, in hunnen ongeveer tachtigjarigen ouderdom, hun *vijftigjarig huwelijksfeest*. Het werd verhoogd door de tegenwoordigheid van de meesten hunner telgen, bestaande in het aanzienlijk getal van achttien kinderen en aangehuwde kinderen, en vijfenveertig kleinkinderen. De genoegelijke vreugde van dit voor deze eerwaardige echtelieden en hunne magen zoo merkwaardig feest werd buitengemeen vermeerderd door eene zeer indrukwekkende aanspraak van onzen geachten hoofdonderwijzer en prediker *J. L. Vorzanger*, voerende de tot tekst: Ps. 118: 23 en 24.

Arnhem, *24 april.* Wij vernemen, dat de heer *de Bast*, voormaals kapitein in Nederlandsche dienst, doch die zijn eervol ontslag bekomen heeft en thans in België woonachtig is, zeer onlangs een reisje door Nederland gemaakt en daarop de voornaamste steden van ons land bezocht heeft, met het oogmerk om eenige berigten in te winnen als bijdragen tot zijne *Gedenkschriften*, met het opstellen waarvan hij sinds eenigen tijd bezig is. De heer *de Bast* begeeft zich weder naar Brussel, en alles doet gelooven, dat deze gedenkschriften, welke men zegt *van zeer belangrijken aard en inhoud* te zijn, nog vóór het einde van den zomer in het licht zullen komen.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* vestigt al weder de aandacht van den handelsstand op de dagteekeningen van een aantal stukken, welke bij de regering van buitenlandsche handelsteden waren ingekomen, doch die door haar *zoo laat* aan de kamers van koophandel zijn verzonden, dat deze stukken voor belanghebbenden *geen gewigt meer hebben*. Die onvergeefelijke zorgeloosheid der regering wordt door dat blad niet weinig gegispt.

— Verder leest men in dezelfde courant het volgende: »Wij vernemen, en vermelden zulks hier tot waarschuwing van het publiek, dat hier ter stede een aanzienlijk aantal Russische coupons, van *Hope en Comp.*, van ƒ 50, in omloop zijn, die op zulk eene bedriegelijke wijze zijn nagemaakt, dat men dezelve slechts met de grootste moeite van de echte kan onderscheiden. Vooralsnog kunnen wij echter geene onderscheidende kenteekenen dezer stukken opgeven.”

Ingezonden stukken.

Toezigt over brandassurantie-compagniën.

Daar zijn in de laatste tijden welligt geene ondernemingen meer in aantal toegenomen dan de verzekerings-maatschappijen en daar onder niet het minst die tegen brandschade onder anderen. — Ding, even als de koepok-inenting, door het bijgeloof tegengehouden, worden zij thans, even als deze, door een ieder als eene maatschappelijke weldaad beschouwd.

Voor en aleer deze zaak zoo toegenomen was, maar slechts vooruitziende oogen die aanstaande toeneming voorzagen, heeft men er wel eens over gedacht, dat de staat dien tak van industrie als monopolie aan zich moest trekken, hetgeen men vermeende, dat zoo wel in het belang van deze, als in dat der verzekerden zoude zijn, daar zij dan noch aan de gevaren van eenen financiëlen val van bijzondere verzekeraars, noch aan hier [illegible] en cavellatiën onderworpen zouden zijn.

Wij, die elk monopolie zoowel uit deszelfs aard afkeuren, als omdat de ondervinding geleerd heeft hoe dikwerf die takken van industrie, waarvan eene regering het monopolie heeft, in stede van beter, slechter worden uitgeoefend, zouden voorzeker ook dit monopolie niet verlangen.

Evenwel, van de andere zijde, zoo als de zaken nu staan, zijn de verzekerden niet alleen onderworpen aan het financiële lot der verzekeraars, maar ook, bij de bestaande wettelijke bepalingen omtrent dit onderwerp, die geheel in het voordeel der verzekeraars zijn gesteld, aan die mindere of meerdere eerlijkheid en loyaliteit, blijkbaar zoo wel uit den inhoud der polissen, die door de verzekeraars gesteld, slechts aan den verzekerde worden voorgelegd, als uit de wijze, waarop zij zich in voorkomende gevallen op de in hun voordeel gestelde voorwaarden en bepalingen van wet en polis beroepen. — De ondervinding leert toch dagelijks, hoe dikwerf sommige verzekeraars zich van die harde bepalingen bedienen, ten einde, zoo mogelijk, brand heeft plaats gehad, zich aan de vergoeding onttrekken. Van de vele voorbeelden, die ons door [illegible] sommige verzekerings-maatschappijen ter eere [illegible] men, willen wij er slechts twee opnoemen, als: 1o. een van de Bataafsche verzekeringsmaatschappij onder directie van den heer [illegible]. — Hetzelve geldt den wel bekenden brand ten huize van den heer [illegible] te 's Hage, welk gebouw verzekerd was aan de douairière [illegible] en hare familie, welke zoo ongelukkig in dien brand is omgekomen. Deze had [illegible] kostbaarheden, schilderijen en meubelen, door zij elders woonde, bij gemelde maatschappij verzekerd en die verzekering na hare verhuizing [illegible] huize van [illegible] voorgezet, alwaar de maatschappij [illegible] premiën dan ook jaarlijks die verhuizing was komen ontvangen, zoodat deze van die verhuizing volkomen bewust was, en, door het bij voortduring ontvangen der premie, die stilzwijgend had goedgekeurd.

En wat deed nu de maatschappij toen de erfgenamen der douairière na den brand bij de directie [illegible] ningen kwamen?

Zij beriep zich op eene bepaling van den polis, dat men, bij verzekering van roerende goederen, ingeval

van verhoizing, binnen zekeren tijd aangifte dier verhoizing aan den verzekeraar moet doen, op poene van verval van het regt, om, ingeval van schade, vergoeding te bekomen, van hoedanige aangifte — zeide men — op de boeken der maatschappij niets bleek, terwijl het bewijs, door de erfgenamen na den brand, waarin alles vernietigd was, noodwendig niet geleverd kon worden; zoodat deze zich verstoken zagen van elke vergoeding, tot verkrijging van welke men toch, èn aan de vorige èn aan de tegenwoordige woning, aan de maatschappij de vereischte premiën had betaald.

Een 2de voorbeeld is dat der Tielsche maatschappij, onder directie van den heer REUCHLIN, waar zij den eigenaar van een bij haar verzekerd badschip, dat te Rotterdam was afgebrand, de verschuldigde vergoeding poogde te onthouden, door van eene harde bepaling der wet gebruik te maken.

Drie jaren lang, namelijk, had zij herhaaldelijk genoegen genomen met de taxatie van dat badschip en bij den polis onderteekend, dat zij afstand deed van alle cavillatiën en reflectiën, die het door haar geteekende zouden kunnen contrariëren.

En nu verbrandde het schip, dat tevens den verzekerde tot woning verstrekte, met al wat er zich op bevond, dus ook hetgeen kon gediend hebben om de waarde van hetzelve te bewijzen. Wat doet *nu* de maatschappij, die *vroeger* nimmer die waarde in twijfel getrokken had? — zij zegt, dat de waarde bovenmatig was gesteld, hetwelk zij erkent niet te kunnen bewijzen, maar zij maakt gebruik van artikel 274, al. 1, van het Wetboek van Koophandel, om zich aan elke andere vergoeding te onttrekken dan voor de waarde, welke de verzekerde *nu na den brand* met de door de wet algemeen voorgeschreven middelen van bewijs kan bewijzen. Die nadere regtvaardiging der waarde, zegt artikel 274, kan aan den verzekerde worden opgelegd, zoo door den verzekeraar redenen worden aangevoerd, waaruit gegrond vermoeden wegens het bovenmatige der uitgave geboren wordt. Een ieder begrijpt ligt, hoe, bij het verbranden der bewijzen, waaruit de waarde van het verzekerde pand kon blijken, zoo wel het doen ontstaan van dit vermoeden gemakkelijk als de regtvaardiging der waarde onmogelijk is. — Welnu, daarvan gebruik makende, doet zij dit vermoeden ontstaan en bemoeijelijkt daarna den verzekerde, zooveel zij kan, in diens bewijs, dat hij tot regtvaardiging der waarde zoo goed mogelijk tracht te leveren. Het gevolg was, dat de verzekerde dan ook in dien toestand geen meerder wettelijk bewijs der waarde kon leveren, dan van de helft der som, op welker bepaling voor den brand 3 jaren lang door de maatschappij geene aanmerking was gemaakt maar door haar goedgekeurd, en naar evenredigheid van welke zij 3 jaren lang hooge premiën had genoten, terwijl de proceskosten, waarin de verzekerde dien ten gevolge verviel, verre de waarde van het verbrande pand overtrof, ofschoon de maatschappij zelve ook in zware proceskosten verviel. Waar men zulke zaken ziet gebeuren, daar ware het zaak, dat er van regeringswege een toezigt in het belang der verzekerden over hen wierd gesteld, welk toezigt kon strekken om de onbillijke, eenzijdige, strenge bepalingen uit de polissen te weren en eenen gunstigen invloed uit te oefenen op het verbeteren der wetgeving op dit punt, waar zij de schraapzucht van sommige verzekeraars te zeer in de hand werkt. Wij laten aan meer bevoegden over om te beoordeelen hoedanig zulk toezigt zoude kunnen worden ingerigt; doch goed ingerigt, zouden daardoor èn de nadeelen van te groote willekeur van bijzonderen verzekeraars, èn die, welke een monopolie van verzekering zouden medebrengen worden ontweken.

Zoo lang zoodanig toezigt niet bestaat, zal ieder, die zijne goederen wil doen verzekeren, ten einde niet bij ongelukkigen brand dupe van de zaak te worden, nauwlettend moeten toezien bij wien hij zich verzekert. Er zijn gelukkig nog eerlijke, loijale verzekeraars genoeg, zoo wel binnen als buitenslands, waaraan men vertrouwen kan schenken: doch het is zaak, zich, éér men verzekert, te vergewissen, of zij dit vertrouwen verdienen. Nuttig ware het welligt voor de burgerij, zoo er, even als men dagbladen voor de spoorwegen heeft, er ook diergelijke voor de verzekerings-maatschappijën wierden opgerigt, waarin alle door haar gevoerde processen en mededeelingen omtrent de ondervinding, welke verzekerden van dezen of genen verzekeraar verkregen, werden opgenomen.

A.

Mijnheer de Redacteur!

In de maand december jongstleden werd de heer DE LOM DE BERG, notaris en burgemeester te Venlo, benoemd tot officier der arrondissements-regtbank te Roermond. Waarom en door welke groote voorspraak ZijnEd. tot deze gewigtige functie is geraakt, was onbekend. De verwondering was niet klein; ook geloofde men niet, dat ZijnEd. langen tijd officier zoude blijven: en dit gebeurt. Reeds is het bekend, dat de heer DE LOM DE BERG zijn ontslag heeft gevraagd, met verzoek, om te Venlo wederom als burgemeester en als notaris te worden herplaatst. Het schijnt zelfs, dat zijne vraag van hoogerhand wordt ondersteund en men verzekert, dat, niettegenstaande de wet op het notaris-ambt, die de vereeniging van beide betrekkingen verbiedt, niettegenstaande de gemeente-wet, die, om lid te worden van een stedelijk bestuur, vereischt, dat men de drie laatste jaren in de stad wonende is geweest en tegen het algemeen verlangen der inwoners van Venlo, de heer DE LOM DE BERG hoop heeft om te reüsseren. Alleen denkt men, en niet zonder grond, dat de heer minister van binnenlandsche zaken, die in de benoeming van den heer DE LOM DE BERG, tot officier, voor niets is geweest, ook in de gevraagde herplaatsing, tegen alle wetten in, niet zal willen medewerken.

Venlo, 17 april 1847. X.

Advertentiën.

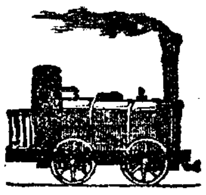

NEDERLANDSCHE

Rhijn-Spoorweg-Maatschappij.

HET HOOFDBESTUUR, gemagtigd bij Besluit der Vergadering van HET ALGEMEEN BESTUUR, berigt, dat eene BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING VAN DEELHEBBERS DEZER MAATSCHAPPIJ gehouden zal worden te *Amsterdam*, op Woensdag den 28sten April 1847 des middags ten 12 ure, in de Zaal van *het Odéon*, Singel, bij het Koningsplein.

Overeenkomstig de Bepalingen van het Reglement van het Bestuur der Maatschappij, worden alle DEELHEBBERS, hetzij uit eigen hoofde of tevens als gemagtigden optredende, uitgenoodigd, om, voorzien van de noodige Bewijzen, zich op den 24sten, 26sten of 27sten April eerstkomende te willen aanmelden bij den Secretaris, den Heer *J. C. 'S JACOB*, ter Secretarie te *Amsterdam*, op het Stations-Gebouw, tusschen 10 en 2 ure, ten einde de Stembevoegdheid en het getal der uit te brengen Stemmen vooraf zouden kunnen onderzocht worden.

Amsterdam, den 2den April 1847.

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rhijn-Spoorweg-Maatschappij,
L. J. ENTHOVEN,
President.
Ter Ordonnantie van hetzelve,
J. C. 'S JACOB,
Secretaris.

Op den 29sten April 1847, des avonds om 7 uur, zal bij *FLORUSSEN*, aan de Steenstraat, te *Arnhem*, publiek en *zonder beraad*, worden verkocht, om met 1o. Mei eerstkomende te aanvaarden:

1o. HUIS en ERF, staande en gelegen te *Arnhem*, in de Langstraat, in Sectie O, No. 1148, verdeeld in BENEDEN-WONING en BOVEN-WONING, met VRIJEN OPGANG, bewoond door den Eigenaar *A KONING*, ingezet op. . . . *f* 420

2o. Tevens bij inzet en toeslag: *Twee* naast elkander liggende ZITPLAATSEN in de Groote Kerk, Middenpand, 15de Bank, 3de en 4de Plaats.

Nader onderrigt bij den Notaris *GODEFROY*, te *Arnhem*.

Op den 28sten April 1847, bij inzetting, en op den 12den daaraanvolgende, bij toeslag, beiden des middags ten 12 ure, in *de Zwaan*, te *Rheden*, zal, ten overstaan van den Notaris *VAN ROSENTHAL*, te *Velp*, in het openbaar worden geveild:

Een HUIS, met TUIN en BOUWLAND, staande aan den Straatweg, onder *Rheden*, waarin de TAPPERS-AFFAIRE wordt uitgeoefend.

† † † Door den Notaris *GODEFROY*, zal, ten Sterfhuize van den Heer Mr. *LIGTVOET van LEEUWEN*, aan den Straatweg, tusschen *Arnhem* en *Velp*, op Woensdag den 28sten April 1847, aan te vangen om 10 uur, Erfhuiswijze worden verkocht:

Een wel geconserveerde INBOEDEL, waaronder gladhouten *Oost-Indische* en andere MEUBELEN, fraai *Japansch* VERLAKWERK, gaaf *Oost-Indisch* BLAAUW, *Japansch-* en *Saksisch* PORCELEIN, welluidende VIOOL, BEDDEN, LINNEN, MANSKLEEDEREN, ZILVER, PLEETWERK, GLAS- en AARDEWERK, KAGCHELS, VLOERKLEEDEN, KOPER en TIN, eenige BORDEAUX-WIJN, enz.

Zijnde daags te voren van 10 tot 6 ure te zien.

Degenen, welke RIJTUIGEN, PAARDEN of BEESTEN, gelijktijdig op crediet wenschen te verkoopen, kunnen zich daartoe 3 dagen te voren bij genoemden Notaris aanmelden.

Op Donderdag den 29sten April 1847, des morgens omstreeks 10 uur, zullen de Erven *J. H. BECKING*, op het Erve *Zandbergen*, onder *Heeten*, Gemeente *Raalte*, gelegen aan den Weg van *Deventer* op *Hellendoorn*, publiek TE KOOP aanbieden eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, als:

BOEREN-HUISRAAD, TUIGEN, MELK-GEREEDSCHAP, nieuwmelkte en dragtige KOEBEESTEN (waaronder *drie* van het *Kamper-Eiland*), een paar PAARDEN, *twee* GEITEN (eene nieuwmelkt), en de HOUW van een AKKERMAALS-BOSCH op het Erve *Schaarsberg*, mede aldaar gelegen.

VERKOOPING VAN MEUBELS, ENZ.
te Dieren.

Men zal, op Donderdag den 29sten April 1847, des voormiddags ten 9 ure, aan het Huis, gemerkt No. 42, te *Dieren*, publiek verkoopen:

Eenen zeer netten INBOEDEL, bestaande uit MAHONIEHOUTEN en andere MEUBELEN, TAPIJTEN, BEDDEN MET TOEBEHOOREN, SPIEGELS, KRISTAL-, GLAS- en AARDEWERK; — Eenig TAFELZILVER, LINNEN en PELLEN, LIJNWADEN, enz.

Voorts een HIT, een zeer élégante HITTEN-WAGEN voor 4 personen en eenige TUIGEN. — Des Woensdags te voren te zien, van 11 tot 3 ure.

NB. de Hit, het Wagentje en de Tuigen, zullen ten 12 ure verkocht worden, in het Logement *de Kroon*, te *Dieren*, kunnende hierbij worden ingebragt PAARDEN, KOEBEESTEN en RIJTUIGEN.

Let Wel!

Door gevorderden leeftijd en kwitering der zaak: UIT DE HAND TE KOOP: een goed doortimmerde, nieuw herbouwde en te *Apeldoorn* extra *voordeelig* gelegen PAPIER MOLEN, van *zes* HAMERBAKKEN en *éénen* VRIJFBAK en verder TOEBEHOOREN, welke, sedert onheugelijke jaren, een goed burgerlijk bestaan heeft opgeleverd, en nog met *hetzelfde succes* wordt gedreven; hebbende goed en overvloed van Water, waarvan de kracht, door de gunstige situatie, met *heel* weinig kosten, nog *aanzienlijk* kan worden vermeerderd.

Voorts eene daaraan verbonden ruime WONING, welke van de noodige Gemakken, enz. enz. is voorzien; mitsgaders het daarbij behoorende BOUW- en WEILAND, ter grootte van p. m. 3½ Bunder.

Alles te aanvaarden primo November aanstaande, of ook wel primo Mei 1848; terwijl de Eigenaar niet ongenegen is, zulks verlangd wordende, eenigen tijd, mede *onderrigtend* werkzaam te zijn.

Reflecterenden gelieven zich, tot nadere informatiën, in persoon, of met *franco-brieven*, waarin duidelijke opgaaf van naam en woonplaats, te vervoegen bij *J. KLUIJT*, Boek- en Papierhandelaar te *Apeldoorn*.

J. BENNEKE, Fabrijkant in Parapluies en Parasols, enz., boven in de Bakkerstraat, Wijk D, No. 126, te *Arnhem*, heeft de eer, ter kennis van het Publiek te brengen, dat hij heden uit *Parijs* heeft ontvangen een schoon assortiment PARASOLS en andere, tot zijn vak behoorende, ARTIKELEN. Hij blijft zich zeer in de gunst van een ieder aanbevelen, kunnende men zich van eene allersoliedste bediening verzekerd houden.

† † † Een bekwaam KOETSIER, die sints verscheidene Jaren in eerste Diensten is werkzaam geweest, en daarvan de beste getuigenissen kan leveren, ongehuwd, tusschen de 30 en 40 jaren oud, zag zich gaarne geplaatst in dezelfde betrekking, om het even binnen of buiten de Stad *Amsterdam*, of wel op een Buitengoed in *Gelderland* of elders. — *Brieven franco*, onder Letter G. S., in den Kantoor-Boekwinkel van de Weduwe *J. ELLERMAN*, Beurssteeg No. 112, te *Amsterdam*.

OP DEN 26STEN APRIL 1847

en volgende dagen zal de Boekhandelaar *W. EEKHOFF*, te *Leeuwarden*, te *HARLINGEN* verkoopen: De keurige verzameling, meest fraai gebonden BOEKEN EN PLAATWERKEN, *in verschillende Talen en Vakken van Wetenschap en Kunst*, doch bijzonder de *Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis en Letterkunde* betreffende: alsmede eenige HANDSCHRIFTEN, SCHILDERIJEN en GEDENKPENNINGEN, benevens *vier* kostbare MAHONIJHOUTEN BOEKKASTEN, enz., nagelaten door den Wel Ed. Geb Heer *F. D. FONTEIN*, volgens daarvan verzonden Catalogus. — Commissiën op deze verkooping kunnen genoemden Boekhandelaar worden opgedragen, alsmede te *Arnhem*, aan den Boeken Courantdrukker *C. A. THIEME*.

Marktprijzen.

Arnhem, *23 april 1847.*

Oude Weit van *f* 00.00 tot *f* 0.00; *Nieuwe Weit* van *f* 15.25 tot *f* 18.00; *Rogge* van *f* 13.00 tot *f* 14.00; *Boekweit* van *f* 10.00 tot *f* 11.00; *Garst* van *f* 8.70 tot *f* 9.40; *Vriesche Haver* van *f* 0.00 tot *f* 00.00; *Voerhaver* van *f* 4.75 tot *f* 5.30; *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot *f* 00.00; *Paarde Boonen* van *f* 11.00 tot *f* 12.60; *Graauwe Erwten* van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Groene Erwten* van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Geele Erwten* van *f* 15.75 tot *f* 00.00; *Koolzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Aveelzaad* van *f* 00.00 tot *f* 00.00; *Klaverzaad* van *f* 32.00 tot *f* 00.00; *Aardappelen* van *f* 3.80 tot *f* 5.00; *Boter* van *f* 0.65 tot *f* 0.75 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 April 4 El 4 Palm 0 Duim: gew. 25 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.